

Эр пеледеш

Марий кундемыште ик эн эр пеледше кушкыллан сандалвуй (хохлатка плотная) шотлалтеш. Ты пеледышын кум түрлө видше республикыштына вашлиялтеш. Сандалвуй чыла вере кушкеш. Пеледышыже кандалге, шемалге-канде, коклан йошкарге, кына, ош түсан лиеда. Вургыжо – 20-25 сантиметр.

Май кыдалне нөшмыжө шуэш. Тудым кутко кочкеш. 2005 ийыште сандалвуйын кокымшо видшым (хохлатка промежуточная или средняя) верештме. Тудо икымше видше деч ондакырак пеледалтеш. Орлангыште шемалге-канде түсан 2-8 пеледыш палдырна. Күкшытшө – 15 сантиметр. Известкан мландыште кушкеш. 2016 ийыште «Кугу Какшан» заповедникыште мумо. Шуэн вашлиялтше кушкыл семын Марий Эл Республикысе Йошкар книгашке пуртымо.

2006 ийыште Курыкмари районсо лышташан чодыраште сандалвуйын кумшо видшым (хохлатка Маршалла) мумо. Тудымат Йошкар книгашке пуртымо. Шапалге-нарынче түсан пеледыш май кыдалне пеледалтеш. Күкшытшө – 30 сантиметр.

Г.А.БОГДАНОВ, «Кугу Какшан» заповедникын научный сотрудникше.

Мут - Висвислан

пуртымо кушкыл да копшанге-влак нерген каласкалш тўналам. Таче МНЕМОЗИНА лўман лыве дене палымым ыштем (снимкыште). Тудым вес семынже шем аполлон маныт. «Кугу Какшан» заповедникын научный сотрудникше Геннадий Алексеевич БОГДАНОВ мнемозина нерген теве мом каласкалыш:

– Мнемозина – парусники урлыкыш пурышо ик эн шуэн вашлиялтше лыве. Тудым Россиясе Йошкар книгашке пуртымо. Тиде лыве сандалвуй кушмо верлаште ила. Лывын шукшыжо ты кушкылын лышташыжым кочкеш. Апрель мучашыште муно гыч нарынче тамган шем шукш шочеш. Кечывалым тудо лышташла коклашке шылеш, а йўдым кочкаш лектеш. Май кыдалне пентгыде коконыш савырна. Ты жап кок арня шуйна. Май мучашлан икымше лыве чонгештен лектеш. Тўжвал тўсшө дене ковышта лыве гай коеш, но шулдыр тўржө вошткойшо. Чодыра тўрыштө, энгер серлаште вашлиялтеш. Пылан игече годым пеледышыште шинча, тунам тудым кидышкат налаш лиеш.

Теле ынеж кай

Телын кайымыже ок шу,
Шошо корным огеш пу.
Лумым койын шулыкта,
Корнылаште вўд йога.
Кече кўшычын пелта,
Мланде угыч почылтеш.
Ий тарваныш коремлаште,
Коллан лие шўлаш ямле.
Екатерина ФОМИНА.
Марий Турек, Сардаял.

Марий Эл Республикысе Йошкар книгаш пуртымо янлык-влакым марлаш кусарыза:

- 1. Выхухоль. 2. Тушканчик. 3. Норка. 4. Косуля.
- 5. Хомяк. 6. Бурундук. 7. Выдра. 8. Суслик. 9. Бурозубка.
- 10. Соня. 11. Хорёк.

Морко, Коркатово. **Юлия АНИСИМОВА.**